

Storblaiken-Lillblaiken - NRO24025 Areal: 20 370 ha Kartblad: 23 G, 23 H, 24 G, 24 H

Kommun: Storuman, Sorsele

Riksvärde: Myrkomplex, skogslandskap, geovetenskap

Blaiken är ett långsträckt förfjällsmassiv, isolerat från fjällkedjan med ett mycket stort och opåverkat urskogs- och våtmarksområde. Det ligger på gränsen mellan Storuman och Sorsele kommun och avrinningen sker till Storjuktan och Juktån i norr och till Storuman i söder. De västra delarna tillhör Blaikskållan i fjällranden, där berggrunden utgörs av strömskvartsiter, medan Storblaiken i öst är uppbyggd av urberg (revsundsgranit). I övergången mellan fjällrandens berggrund och urberget finns en zon med främst alunskiffer, men även kambrisk sandsten. Landskapet karaktäriseras av vidsträckta mjukt välvda högplåtar som ligger 500-700 m ö h, med enstaka uppstickande bergryggar och mindre massiv, varav några når upp över trädgränsen. Berg i dagen förekommer nästan bara kring de högsta höjderna och inom brantområden. I övrigt upptas området av rogenmorän och myrmarker. Moränen är på många håll rik- och storblokkig. Platån är bevuxen med en blandskog av gran och björk. I liderna växer rena granskogar av höjdlägestyp och i områdets utkanter finns stråk av enklaver med tallskog. Dessa är överlag magra och lågväxta. I sluttningar och inom ett större område vid Blaikens avslutning åt väster (Rönnberget) förekommer även större välslutna och virkesrika skogsområden. Frisk ristyp dominerar helt och de lågproduktiva skogarna är genomgående gamla och rika på torrträd och lågor. Skogen i liderna, speciellt de tallskogarna i de norra sluttningarna, är väsentligt yngre ofta till följd av skogsbränder. Våtmarkerna som upptar ca 10 000 ha av arealen, är till stor del terrängtäckande myrar, framför allt kring Lillblaiken och Storblaiken. De flesta av regionens våtmarkstyper finns representerade i stor skala. De mest dominanta är svagt till starkt sluttande kärr (backkärr), strängblandmyrar av skiftande karaktär, plana till starkt sluttande mossar och terrängföljande fukthedar. Myrarna ligger ofta i moränbacklandskap eller rogenmoränområden, vilket ger en mosaikartad sammansättning. Större sammanhängande öppna myrar förekommer på Tallträskmyran, Stor-Fjällsmyran och fukthedar vid Lilloch Storblaiken. Trofigraden varierar kraftigt och det är mycket fattigt på höjdområdena som utgörs av kvartsit (Lillblaiken) och revsundsgranit (Storblaiken). Kärren är till största delen av starrvitmossetyp och fattiga fukthedar. Mossar är vanliga. I sluttningarna och i övergången mellan fjällranden och urberget är vegetationen betydligt rikare, främst beroende på alunskiffers effekt. Kärren övergår till mer brunmossedominerat bottenskikt med praktkrokmossa och korvmossa. Källorna blir näringsrikare och vegetationen i sumpskogar och efter bäckar blir frodigare. Både utter och flodpärlmussla förekommer i Stabburbäcken. **Stor-Rödmossamyran** sydost om Storblaiken är en mycket välutbildad strängblandmyr, med kraftiga strängar och mellanliggande lösbottenflakar. Myrkomplexet norr om Stor-Rödmossamyran uppvisar en intressant "terrängtäckande" sträng-blandmyr, där strängarna är av fukthedskaraktär. På vissa strängar dominerar en. I sluttningen på myrkomplexet norr om **Rödingtjärnen** finns flera källor. I en av dessa förekommer lappveronika rikligt. Den växer här i ovanlig miljö och är dessutom det ostligaste fyndet i Lycksele lappmark. **Stor-Fjällmyran** söder om Lillblaiken är ett tydligt exempel på sluttande mosse som genomkorsas av rikare kärrdrag. Ett i det närmaste orört myrstråk skär över kalfjället och uppvisar en svagt utbildad sadelmyr. **Rogenmoränområdet söder om Tallträsket** är ett mycket mosaikartat skogs- och myrområde med granklädda urskogsartade moränholmar och mellanliggande öppna myrtytor och djupa tjärnar. Kring de små mosseytorna i området finns tydliga laggekärr, vilket är mycket ovanligt för regionen. **Tallträskmyran nordväst Lillblaiken** är en myrmosaik i moränbacklandskap med ett intressant källområde med stora källkärr. Flera stora, tydliga exempel på slukhål och underjordiska torvbäckar finns. **Jipmokmyran** Ö Rönnberget har intermediära till rika terrängföljande mjukmattekärr. Flera fina källor med bl.a. källdunört, fjällskära, kärrfibbla och i bottenskiktet kärrkammossa, skruvkvastmossa och källgräsmossa finns i området.